

/Број: 05/7-50-13-272-5/14

Сарајево,

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
САВЈЕТА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА БиХ
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Парламентарна скупштина БиХ је Одлуком о оснивању Савјета националних мањина Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 38/06, 93/08 и 53/09) основала Савјет националних мањина БиХ, као посебно савјетодавно тијело Парламентарне скупштине БиХ, те Одлуком о именовану чланова Савјета националних мањина БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 15/08, 53/09 и 59/09) именовала чланове Савјета националних мањина БиХ.

Током 2013. године, Савјет националних мањина Босне и Херцеговине је радио у техничком мандату у периоду до септембра мјесеца, а у новом сазиву од октобра мјесеца 2103. године. Извјештај о раду Савјета националних мањина БиХ је сходно начину дјеловања подијељен у два дијела. У првом дијелу је извјештај у техничком мандату, а у другом дијелу извјештај о раду од конституисања Савјета националних мањина БиХ до краја 2013. године.

**РАД У ТЕХНИЧКОМ МАНДАТУ ЗА ПЕРИОД
ЈАНУАР 2013. – СЕПТЕМБАР 2013. ГОДИНЕ**

Уводне напомене

На основу члана 4. став (1) Одлуке о оснивању Савјета националних мањина БиХ, утврђено је да Савјет националних мањина БиХ даје мишљења, савјете и предлоге Парламентарној скупштини БиХ о свим питањима која се тичу права, положаја и интереса националних мањина у Босни и Херцеговини.

Такође, у складу са чланом 4. став (2) наведене одлуке, Савјет националних мањина БиХ може делегирати стручњаке у раду уставноправних комисија оба дома

Парламентарне скупштине БиХ, Заједничке комисије за људска права, права, дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику и других комисија и радних тијела Парламентарне скупштине БиХ када оне расправљају о правима, положају и интересима националних мањина.

Парламентарна скупштина је 1.11.2011. године објавила Јавни позив за кандидовање у чланство Савјета националних мањина БиХ (бр. 03/6-50-1-12-4/11). Чланови који су обављали дужност од првог конституисања до окончања периода рада у техничком мандату Савјета националних мањина БиХ су:

1. ХАЛИЛ БИЦАЈ (Албанац)
2. ЈОВАНКА МАНЗАЛОВИЋ ШАЛАКА (Чехиња)
3. ТИХОМИР КНЕЖИЧЕК (Италијан)
4. ЈАКОБ ФИНЦИ (Јевреј)
5. ВАСИЛИЈА ИБРАХИМАГИЋ (Македонка)
6. НЕЏАД ЈУСИЋ (Ром)
7. АНДРИЈА СВАТОК (Украјинац)
8. ИРЕН МИЛИВОЈЕВИЋ (Мађарица)
9. ДАРКО КОВЧ (Пољак)
10. МАРИЈА ГРБИЋ (Словенка)
11. ХИДАЈЕТА РЕЦИЋ и НЕЂЕЉКО ТОМАШЕВИЋ (Црногорци)
12. ХАКАН ВАРАН (Турчин)

1. Сједнице

У извјештајном периоду, јануар 2013. – септембар 2013. године, Савјет националних мањина БиХ није одржао ни једну сједницу.

2. Активности Савјета националних мањина

2.1. Учешће представника у радним групама за израду Стратегије за рјешавање питања националних мањина у Босни и Херцеговини

Босна и Херцеговина ратификовала је Оквирну конвенцију о заштити националних мањина и као чланица Савјета Европе обавезала се да ће припадницима националних мањина загарантовати пуну равноправност пред законом и једнаку заштиту.

Полазећи од преузетих обавеза, Министарство за људска права и избјеглице БиХ, као надлежно за сарадњу с националним мањинама, заједно с Мисијом ОЕБС-а у БиХ, а уз подршку Савјета националних мањина БиХ и ентитета, покренуло је активности на изради *Стратегије за рјешавање питања националних мањина у БиХ*.

Заједнички циљ наведених институција и тијела је да пруже свеобухватну заштиту, очување, поштовање и развој етничког, културног, језичког и религијског идентитета националних мањина и да успоставе ефикасно учествовање и представљање националних мањина на државном, ентитетском и локалном нивоу у Босни и Херцеговини.

У циљу реализације планираних активности формиран је **извршни одбор** у коме су именовани чланови Савјета националних мањина БиХ Неџад Јусић и Тихомир Кнежичек. Формирано је укупно шест радних група (представници владиног и невладиног сектора) чији су чланови и представници Савјета националних мањина БиХ:

1. **Радна група за економска, социјална и културна права**, у коју је именован Дарко Ковч.
2. **Радна група за очување и развој културне баштине националних мањина**, у коју је именована Марија Грбић.
3. **Радна група за образовање националних мањина**, у коју је именована Василија Ибрахимагић.
4. **Радна група за приступ националних мањина медијима и информацијама**, у коју је именован Андрија Сваток. Наведена радна група до сада није имала активности.
5. **Радна група за политичко учешће националних мањина, грађанска и политичка права**, у коју је именован Неђељко Томашевић;
6. **Радна група за прекограничну сарадњу**, у коју је именована Јованка Манзаловић Шалака.

Радне групе су имале активности прије извјештајног периода, а у периоду од 1. јануара до 18. септембар 2013., односно до конституисања новог сазива Савјета националних мањина БиХ била је једна активност:

Одржан је трећи састанак свих радних група 10. и 11.9.2013. у Сарајеву, група за Медије ће због кашњења у раду, имати још један састанак. ОЕБС је на састанку презентирао планирани ток и динамику усвајања документ.

Учесници процеса су закључили да предочени материјали који су дефинисани као **Стратешка платформа за рјешавање питања националних мањина у Босни и Херцеговини** не задовољавају очекиване стандарде и тражи се поправка достављених материјала.

2.2. Састанци Савјета националних мањина са страним делегацијама

У извјештајном периоду чланови Савјета националних мањина Босне и Херцеговине и обавили су посјете и одржали сљедеће састанке:

19. 02. 2013. чланови Савјета националних мањина Босне и Херцеговине, са предсједавајућим Нецадом Јусићем, разговарали су са делегацијом Краљевине Тајланд која је имала 33 члана и коју је предводио помоћник генералног секретара Краљевског института Прајадхипок, професор Вутисарн Танчаи. Разговори су били усмјерени на упознавање положаја националних мањина у Босни и Херцеговини, начине организовања званичних тијела која представљају националне мањине у Босни и Херцеговини и законске препреке активне политичке партиципације припадника националних мањина у Босни и Херцеговини. Тајландска делегација је предочила стање положаја националних мањина на Тајланду и констатовала да је проблематика слична као у Босни и Херцеговини.

21. 03. 2013. године предсједавајући Нецад Јусић, Јованка Манзаловић-Шалака и Јакоб Финци, чланови Савјета националних мањина Босне и Херцеговине, одржали су састанак са представницом организације *Minority Rights Group (MRG)* из Лондона госпођом Евелин Верхас, те представницима Куће људских права Сарајево и Српског грађанског вијећа - Покретом за равноправност Кантона Сарајево, везано за реализацију трогодишњег пројекта с циљем унапређења положаја припадника националних мањина и њихови људских права у БиХ. Састанак је одржан у згради Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине. Чланица Савјета госпођа Јованка Манзаловић-Шалака

представила је заједнички пројекат пет удружења националних мањина Кантона Сарајево, „Парк националних мањина“ који је отворен у Сарајеву 2010. године у сарадњи са локалном заједницом, општином Ново Сарајево и који финансира Министарство иностраних послова Чешке Републике.

13. 05. 2013. године, у згради Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, одржан је састанак са Фаридом Сахед, специјалном извјеститељком УН-а у области културних права. Предсједавајући Нецад Јусић и чланови Савјета националних мањина Босне и Херцеговине, Јованка Манзаловић-Шалака, Тихомир Кнежичек, Халил Бицај, Хакан Варан, Неђељко Томашевић, као и предсједавајућа Одбора за Роме при Савјету министара БиХ, Индира Бајрамовић, разговарали су са гђом Сахед и њеним сарадницима о стању и положају националних мањина у БиХ у погледу остваривања културних права. Резултати састанка биће саставни дио извјештаја који ће Фарид Сахед доставити УН-у.

2.3. Сарадња с медијима

Савјет националних мањина БиХ у извјештајном периоду није имао медијских наступа.

РАД ОД КОНСТИТУИСАЊА САВЈЕТА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА БиХ ЗА ПЕРИОД СЕПТЕМБАР 2013. - ДЕЦЕМБАР 2013. ГОДИНЕ

Уводне напомене

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 50. сједници Представничког дома, одржаној 18. јула 2013. године, и на 31. сједници Дома народа, одржаној 23. јула 2013. године, на приједлог Заједничке комисије за људска права, права дјетета, младе, усељеништво, избјеглице, азил и етику Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, донијела је Одлуку о именовану чланова Савјета националних мањина Босне и Херцеговине.

У Савјет националних мањина БиХ именовани су чланови:

1. ХАЛИЛ БИЦАЈ (Албанац),
2. НАДА ПУТИЦА (Црногорка) на раздобље од 1.8.2012. до 31. 1. 2014, а ДРАГАН МАРКОВИЋ (Црногорац) од 1. 2. 2014. до 31. 7. 2015., односно до краја мандата овога сазива изабраних чланова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине,
3. ЈОВАНКА МАНЗАЛОВИЋ ШАЛАКА (Чехиња),
4. ЈАКОБ ФИНЦИ (Јевреј),
5. ТИХОМИР КНЕЖИЧЕК (Италијан),
6. ЕВА ПАШИЋ ЈУХАС (Мађарица),
7. ВЈЕРОЧКА ГАЈИЋ (Словакиња),
8. ТОДОРКА ЈОВАНОВИЋ (Македонка),
9. ВЕЛИБОР КУВАЧ (Нијемац),
10. ДЕЈАН ПИОТРОВСКИ (Пољак),
11. ХАКАН ВАРАН (Турчин),
12. СИЛВИЈА ВУЈОВИЋ (Румуњка),
13. МАРИЈА ГРБИЋ (Словенка),
14. АНДРИЈА СВАТОК (Украјинац),
15. МЛАДЕН РАДМИЛОВИЋ (Рус),
16. ТИЈАНА ВУЧУРЕВИЋ (Русинка),
17. НЕЦАД ЈУСИЋ (Ром).

Одлука је ступила на снагу 30. јула 2013. објавом у "Службеном гласнику БиХ" - број 60. На основу члана 5. Одлуке о оснивању Савјета националних мањина Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 38/06, 93/08 и 53/09) Предсједавајући Представничког Дома Парламентарне Скупштине БиХ и Предсједавајући Дома народа Парламентарне Скупштине БиХ сазвали су конститутивну сједницу Савјета националних мањина БиХ која је одржана 18.9.2013. чиме је започео рад Савјета националних мањина БиХ у новом сазиву.

1. Сједнице Савјета националних мањина БиХ

У извјештајном периоду Савјет националних мањина БиХ је одржао 4 редовне сједнице. Прва – конститутивна сједница је одржана 18.9.2013., на тој сједници извршен је избор предсједавајућег и два замјеника предсједавајућег. Чланови Савјета националних мањина БиХ једногласно су изабрали Тихомира Кнежичека, представника италијанске

националне мањине у БиХ, за предсједавајућег Савјета националних мањина БиХ, Андрију Сватаока, представника украјинске националне мањине, за првог замјеника предсједавајућег, а Наду Путицу, представницу црногорске националне мањине, за другу замјеницу предсједавајућег. Након конституисања, чланови Савјета националних мањина БиХ су одржали састанак на којем су се чланови представили и упознали. Чланови су укратко представили дјеловање удружења која су их предложила за Савјет националних мањина БиХ и исказали своја очекивања од чланства у Савјету националних мањина БиХ.

Друга сједница је одржана 21.10.2013.

Трећа сједница је одржана 8.11.2013.

Четврта сједница је одржана 27.12.2013.

На сједницама се расправљало о актуелној проблематици рада Савјета националних мањина БиХ, првенствено о извјештајима о раду Савјета националних мањина БиХ за период до конституисања новог сазива Савјета националних мањина БиХ, приједлозима садржаја Пословника Савјета националних мањина БиХ, иницијативама за измјене и допуне Одлуке о оснивању Савјета националних мањина БиХ, о упућивању упита према институцијама које су надлежне за проблематику националних мањина, буџету за рад Савјета националних мањина БиХ, статусу активности израде *Стратегије за рјешавање питања националних мањина у БиХ*, WEB презентације Савјета националних мањина БиХ, притужбама и иницијативама које су дошле од стране припадника националних мањина у БиХ.

Све сједнице су одржане у планирано вријеме, уз значајно присуство чланова Савјета националних мањина БиХ, и уз значајну стручну помоћ државних службеница у Заједничкој комисији за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику ПСБиХ.

2. Активности Савјета националних мањина БиХ

2.1. Припрема и израда докумената

У извјештајном периоду су припремљени и израђени сљедећи документи:

- **Радни план Савјета националних мањина БиХ за 2013. и 2014. годину**

На основу искустава у досадашњем раду Савјета националних мањина БиХ, и процјене активности које би Савјет националних мањина БиХ требало реализовати у наредном периоду, предсједавајући је предложио план рада Савјета националних мањина БиХ за 2013. и 2014. годину, који су усвојили чланови Савјета националних мањина БиХ.

- Извјештај о раду Савјета националних мањина БиХ

С обзиром да у техничком мандату Савјета националних мањина БиХ није урађен извјештај о раду за период техничког мандата, припремљен је Извјештај о раду Савјета националних мањина БиХ у техничком мандату за период септембар 2012. до септембар 2013. године. Након анализе, извјештај је усвојен од стране чланова Савјета националних мањина БиХ.

- Пословник Савјета националних мањина БиХ

Урађени приједлог Пословника је упућен Заједничкој комисији за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику ПСБиХ. Комисија је уврстила Пословник у дневни ред 28. сједнице од 4.12.2013. која није одржана због недостатка кворума Комисије. Представнички дом и Дом народа и су на својим сједницама (5.12.2013. и 16.12.2013. године) разматрали и прихватили **Пословник Савјета националних мањина БиХ.**

2.2. Припрема и израда иницијатива

У извјештајном периоду **Савјет националних мањина БиХ** је упутило сљедеће иницијативе:

- **Припремљен је Приједлог** одлуке о измјенама и допунама Одлуке о оснивању Савјета националних мањина Босне и Херцеговине. Приједлог је упућен Заједничкој комисији за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику ПСБиХ на разматрање.

- **Припремљен је Приједлог** о измјени Одлуке о именовању чланова Савјета националних мањина ("Службени гласник БиХ", бр. 60/13). Приједлог је упућен

Заједничкој комисији за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику ПСБиХ на разматрање.

- **Упућен је захтјев** Централној изборној комисији БиХ којим се тражи информација о учешћу представника националних мањина на Локалним изборима 2012. године и информације о изабраним представницима националних мањина. Централна изборна комисија БиХ је доставила тражене информације које су усвојене на сједници Савјета националних мањина БиХ, а тражена су и додатна објашњена.

- **Упућена је сугестија** Министарству цивилних послова БиХ да отвори посебан грант за додјелу финансијских средстава за 2014. годину за националне мањине, који би био намијењен за подршку рада удружењима националних мањина у БиХ. Министарство цивилних послова БиХ је одговорило да је питање у ингеренцији Министарства за људска права и избјеглице. Одговор Министарства није задовољавајући за чланове Савјета националних мањина БиХ па ће се активности наставити договором састанка са Министарством цивилних послова.

- **Упућена је сугестија** специјалном представнику Европске уније у БиХ да представнике националних мањина укључи у преговоре у вези с провођењем пресуде Европског суда за људска права у Стразбуру у предмету Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине, на што је Делегација ЕУ одговорила да су сви протоколи унапријед договорени и да није предвиђено учешће других страна, осим директних учесника у преговорима.

- **Разматрана је иницијатива** за допуну пословника оба дома Парламентарне скупштине БиХ по којој би Савјет националних мањина могло да буде овлаштени предлагач закона у области која третира питања националних мањина. Иницијатива није упућена Парламентарној скупштини БиХ јер је претходно потребно истражити ту могућност анализом Пословника о раду оба дома, што може бити урађено током 2014. године.

- **Упућен је захтјев** Секретаријату заједничке службе за достављање финансијског плана буџета за рад Савјета националних мањина БиХ за 2013. и 2014. годину. Секретаријат је доставио непрецизан одговор (18.11.2013) и допуњен одговор 27.12.2013. године. У одговорима се наводи да предвиђеним буџетом могу бити покривене надокнаде за рад члановима Савјета националних мањина БиХ (и трошкови репрезентације), али не и активности Савјета националних мањина БиХ. С обзиром на умањење буџета за Парламентарну скупштину БиХ, Кабинет секретара Заједничке службе не може

гарантовати ни планирана средства, а још мање планирати додатна средства за рад Савјета националних мањина БиХ. Овај концепт расподјеле буџета онемогућит ће реализацију планираних активности Савјета националних мањина у 2014. години.

- **Упућен је захтјев** Министарству за људска права и избјеглице БиХ за информацијом о стању израде Стратешке платформе. Министарство је доставило одговор 18.11.2013. године. у којем наводи ранији ток израде стратегије и шта ОЕБС планира у наредним корацима. Исти захтјев је упућен и ОЕБС-у, одговор ОЕБС-а није добивен.

- **Савјет националних мањина БиХ подржао је иницијативу** да се припреми извјештај о тренутном стању и положају националне мањине коју сваки члан Савјета представља. Предсједавајући Савјета националних мањина ће припремити методологију израде извјештаја, на чему ће чланови Савјета националних мањина радити током 2014. године.

3. Састанци

- **Учешће представника у радним групама за израду Стратегије за рјешавање питања националних мањина у БиХ**

Одржан је састанак радних група у Сарајеву 10. и 11. октобра 2013. на којем су групе радиле на елементима стратешке платформе. Од стране ОЕБС-а је овај састанак најављен као задњи састанак радних група. Том приликом је сумиран процес (за који се могло закључити да није унифициран, па тако ни остварени резултати нису уједначени по садржају). ОЕБС је предочио слијед наредних активности које би требале резултовати израдом документа Стратешке платформе. Мисија ОЕБС-а у БиХ је 24.10.2013, године члановима радних група доставила записник са заједничког састанка у Сарајеву и предвиђени редослијед наредних активности. ОЕБС је планирао састанак Извршног одбора у Бања Луци 16. и 17. децембра 2013. године, али је састанак одгођен због неусаглашености мишљења о садржају документа које су доставили учесници у процесу. У току израде извјештаја о раду Савјета националних мањина БиХ није познато како ће се процес наставити.

4. Рад са медијима

У извјештајном периоду предсједавајући Савјета националних мањина је имао следеће медијске активности:

- Пресс конференција након конституисања Савјета националних мањина, Сарајево 18.9.2013.
- Изјава за медије за СРНА 28.9.2013.
- Гостовање у ТВ програму КЗ Прњавор емисија Потез на тему положаја националних мањина у БиХ.
- Изјава за медије након 2. сједнице ВНМ БиХ 21.10.2013.
- Гостовање на ФТВ, трећи дневник, Тузла, 21.10.2013.

5. Остале активности Савјета националних мањина БиХ

- Покренута иницијатива за Веб-презентацију чланова Савјета националних мањина БиХ и достављање биографија није прихваћена из техничких разлога уређења WEB странице Парламентарне скупштине БиХ.
- Савјет националних мањина БиХ је упућена жалба припадника црногорске националне мањине из Брезе у којој се наводе различити видови дискриминације који се проводе над породицом Дијаковић из Брезе. Савјет националних мањина није могло заузети став у погледу представке, па је иста прослијеђена на разматрање Заједничкој комисији за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику.
- Савјету националних мањина БиХ обратио се Томашевић Неђељко, припадник црногорске националне мањине са иницијативом која се односи на усклађивање Закона о заштити права припадника националних мањина БиХ са Изборним законом БиХ. Иницијатива је подржана и предложено је иницијатору да достави конкретне приједлоге који се односе на усклађивање Закона о заштити права припадника националних мањина БиХ са Изборним законом БиХ. Иницијатор није доставио приједлоге. У наредном допису Томашевић је сугерисао активности које би Савјет националних мањина требало да уради, али без исказане жеље за личним ангажовањем у остварењу циља.

2. Активности предсједавајућег Савјета националних мањина БиХ

За потребе дјеловања Савјета националних мањина БиХ, предсједавајући Савјета имао је следеће активности:

- Састанци са државним службеницама Канцеларије секретара Заједничке комисије за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику ПСБиХ, Сарајево 24.9, 21.10, 8.11, 14.11 и 27.12.
 - Присуство округлом столу "Да ли квоте за мањине у БиХ заиста дају резултате", Сарајево, 24.9.2013.
 - Присуство академији "10 година Савеза националних мањина РС", Бања Лука 26.9.2013.
 - Присуство обиљежавању Дана државности Републике Катар, Сарајево 9.12.2013.
 - Посјета женској ромској организацији "Боља Будућност" Тузла, 3.12.2013.
- Због кашњења у достави позива за обиљежавање Дана људских права, није било представника Савјета националних мањина на пријему у Парламентарној скупштини БиХ.

Предсједавајући Савјета националних мањина БиХ

Проф. Др Тихомир Кнежичек